

شاعرخراسانی:

برای شعر دفاع مقدس تقاضا وجود ندارد

شاعر معاصر اهل خراسان و دبیر چندین دوره کنگره شعر دفاع مقدس در گفت‌وگویی با خبرگزاری کتاب ایران، به مشکلات این روزهای بازار شعر دفاع مقدس اشاره و بیان کرد که در این حوزه ظرفیت‌های خوبی وجود دارد؛ اما بازار مناسبی دیده نمی‌شود. محموداکرامی‌فر بابیان اینکه اکنون بازار مناسبی برای خرج کردن شعر دفاع مقدس نیست، گفت: به عبارتی یک هفته دفاع مقدسی از جنگ مانده که در آنجا هم به هزار و یک دلیل تقاضا وجود ندارد. از طرفی مشوق‌هایی برای تولید آثار دفاع مقدس

وجود ندارد؛ هزینه‌ای هم بابت این حوزه نمی‌شود و بازار هم برای این آثار وجود ندارد. به گفته شاعر بیت ماندگار «با علی (ع) گفتیم و عشق آغاز شد»، زمانی شورای شعر دفاع مقدس وجود داشت که امروز چنین چیزی دیگر وجود ندارد یا ما در روزنامه‌ها صفحات پایدارى داشتیم که این صفحات نیز به مرور زمان از مطبوعات حذف شد. از آن طرف صداوسیما هم که اصلا برنامه‌ای برای ادبیات پایداری و دفاع مقدس ندارد و تنها چند خبرگزاری و سایت خبری که خاص این قضیه

هستند، می‌مانند که آن‌ها نیز خیلی سراغ شاعران نمی‌روند. بنابراین نه اینکه شاعران نخواهند برای دفاع مقدس شعر بگویند، بلکه از آن طرف تقاضا نمی‌شود و حمایتی هم وجود ندارد. شاعر معاصر اهل خراسان با اشاره به تعطیلی کنگره شعر دفاع مقدس گفت: نبود این کنگره در وضعیت امروز شعر دفاع مقدس خیلی تأثیر گذار بوده است. من در دو کنگره شعر دفاع مقدس و در یک کنگره کتاب دفاع

مقدس دبیر بودم؛ در سالی که دبیر کنگره کتاب بودم به خاطر دارم که حدود دوازده، سیزده رشته برای داوری داشتیم و هر رشته چهار، پنج داور در هر مرحله داشت و جایزه در مرحله استانی و کشوری بر گزار می‌شد. به نظر من حسن کنگره این است که کل کشور را فعال و درگیر می‌کند و از این روظرفیت تولید اثر به وجود می‌آید. این شاعر و پژوهشگر خراسانی، کارنامه ادبی پروپیامتی در نظم و نثر دارد که «اصول ارتباطات جمعی» و «گریه کردن کم آرزویی نیست» و «ما با سلیقه مردم پیر می‌شویم» و «بهارانها» از جمله آن‌هاست.

ن توانسته باشد لحن نویسنده را در بیارود.

این مترجم آثار انگلیسی‌زبان، به بردسازی مترجمان هم اشاره می‌کند و در توضیح آن می‌گوید: هر مترجمی می‌تواند نویسنده خاص خودش را در زبان مبدأ انتخاب و فقط آثار او را ترجمه کند. این اتفاق به نوعی بردسازی است و مخاطب با خیال راحت می‌داند، مترجم به لحن نویسنده آشناست و با او اخت شده و می‌تواند در انتخابش مصمم باشد. به گفته شیعه‌علی، یکی از دلایل استقبال از آثار موراکامی در کشور ما همین است که دو تاسه مترجم سرشناس فقط آثار او را ترجمه می‌کنند.

● پایبندی به لحن و ساختار

مریم خراسانی، مترجم ادبی، آنچه ترجمه‌های مختلف را با یکدیگر متفاوت می‌سازد، تلاش و نگاه مترجم در پایبندی به لحن اثر و ساختار متن اصلی می‌داند.

به گفته او واحد ترجمه، جمله‌است و مترجم باید بتواند جمله به جمله جلو برود و متن را در ک کند. باید ببیند ساختار جملات نویسنده چگونه است؛ ساده است یا پیچیده. دایره معنایی کلمات ایهام دارد یا نه. باید به انسجام معنایی متن در ارتباط پاراگراف‌ها با یکدیگر هم توجه کند. پس قدم اول فهمیدن جمله‌هاست و اگر مترجم متوجه نمی‌شود نمی‌تواند ارتباط بگیرد، نباید به سراغ ترجمه آن کار برود.

آن‌طور که این مترجم می‌گوید، مترجمان باید با دنیای نویسنده آشنا شده باشند. فهمیده باشند نویسنده چه می‌خواهد بگوید. درباره زندگی و سبک نویسنده مقاله بخوانند و مطالعه کنند. او می‌گوید ترجمه ریزه‌کاری‌های زیادی دارد. نباید آن را دست‌کم گرفت. صبر و بردباری می‌خواهد. مترجم باید همیشه در حال خواندن باشد و بتواند برای کلمات، واژه‌های زبانی در ذهنش بپرواند. مترجم باید محقق باشد و نباید از تحقیق خسته شود.

خراسانی یکی از دلایل ناموفق بودن مترجمان را تغییر لحن نویسنده بیان می‌کند و می‌گوید: ترجمه متن با گفت و گوها فرق دارد. باید بتوانی لحن نویسنده را در بیآوری که لازمه‌اش مطالعه زیاد است تا کلمات را بشناسی. مثلا در ترجمه مرزهای یک نقش ساده نوشته کلمات عامه در کنار بعضی هم نوشته خودمانی. خوب این‌ها با یکدیگر متفاوت است. باز هم می‌گویم مترجم باید از همه چیز سرب‌دراورد و با مطالعه به اطلاعات لازم دست یابد.

● نیاز مترجمان جدید

مترجم آثار برنده در جایزه گنگور، درباره معیار انتخاب ترجمه خوب هم می‌گوید: احمد شاملو ذوقی و خلاقانه ترجمه می‌کرد و من شخصا ترجمه‌هایش را دوست دارم. خوب کسانی که تاحدی به زبان اصلی مسلط هستند، می‌توانند خودشان با توجه به ذوق و سلیقه‌شان درباره نوع ترجمه تصمیم بگیرند اما مخاطبان دیگر هم می‌توانند با خواندن بخشی از کتاب متوجه رسا بودن متن کتاب بشوند. اینکه مبهم نباشد. مخاطبان به خوبی این را متوجه می‌شوند و این‌ها به نشر معروف یا مترجم معروف بستگی ندارد. ما مترجمان جوانی داریم که ترجمه‌های خوبی دارند و باید آثار آن‌ها نیز خوانده و دیده شود. از طرفی آن قدر کتاب در دنیا ترجمه می‌شود که به مترجمان جدید همیشه نیاز هست.

تاریخچه

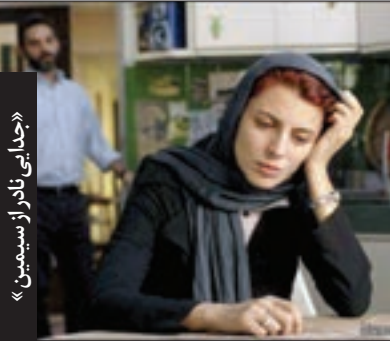
قاسم فتحی

لیلا حاتمی یک تحفه گران‌قدر برای سینمای ایران است. این را با یک دودو تا چهارتا کردن هم می‌توان اثبات کرد. با حجم خانم‌های بازیگری مواجهیم که بعد از چند نقش و خیلی‌زود از دور خارج می‌شوند و به مادر و مادر بزرگان تزئینی و دکوری تبدیل می‌شوند که هیچ کنشی ندارند و البته نمی‌توانند داشته باشند. لیلا حاتمی او حساسی از خیلی‌ها جداست. شمالی که آدم حس می‌کند همیشه توی بازی‌هایش چیزی برای پنهان کردن دارد. حتی عده‌ای او را برای درآوردن خیلی از نقش‌هایش خیلی خسیس می‌دانند چون به اندازه خرج می‌کند؛ پوششی برای رازآلود کردن نقش به بهترین شکل ممکن. مثلا این شیوه و این رفتار و این نوع بازی را در باران کوثری نمی‌بینیم، در پریناز ایزدپار هم، حتی فکر می‌کنم این نگرش درباره طنز طبیایی هم نمی‌تواند درست باشد. تازانه عیدوستی شاید نزدیک‌ترین بازیگر باشد به حال‌وهوای بازی‌های حاتمی ولی او هم از بعضی جهات اختلاف فاحشی با این چهره دارد. اصلا چرا دارم این‌ها را می‌گویم؟ از سوپر نقش بزرگش آغاز می‌کنم که جاودانه‌است و به یادماندنی. چه کسی می‌توانست «لیلا» را اجز خود لیلا حاتمی این‌طور فراموش نشدنی بازی کند؟ آن پیچیدگی فقط از آن چهره برمی‌آمد و آن لحن و بیان معصومانه می‌توانست باورپذیر شد کند. کسی که می‌تواند مرزهای یک نقش ساده را هم گسترش دهد و پیچیده‌اش کند. مخاطب موقع تماشای بازی او حس می‌کند چقدر خوب نقشش را فهمیده و به صورت غریزی آن را فهمیده و تا این‌حد خوب اجرایش کرده‌است و این درک او از بازی‌انگار از آغاز فعالیتش همراهش بوده و فیلم به فیلم به پختگی رسیده‌است. لیلا حاتمی اولین‌بار در سال ۷۰ و در فیلم پدرش نقش پُررنگ‌تری بازی کرد. قبلیش در دوازده‌سالگی نقش کوتاهی در «کمال‌الملک» داشت ولی در «دلشدگان» نقش یک شاهزاده ترک را بازی کرد و همه از بازی‌اش بُهت‌زده شدند. بازی‌اش در

لیلا در مرز عصیت و معصومیت

لیلا حاتمی در چهل‌وهشت سالگی همچنان یکی از بهترین بازیگران زن سینمای ایران است

«لیلا» مصادف شد با از دست دادن پدرش. شاید آن غم نهفته در چشم‌هایش در صحنه‌هایی غم‌انگیز بدرقه شوهر برای خواستگاری از زن دوم به فقدان پدر برمی‌گشت. او سر فیلم‌برداری «لیلا» بود که علی حاتمی را از دست داد. فیلم‌برداری یک هفته متوقف شد و او بعد از یک هفته دوباره سرکار برگشت. سر همین فیلم بود که با علی مصفا آشنا شد. از دواج کرد. بعد سیمرغ بلورین بهترین بازیگر نقش زن را در جشنواره فیلم فجر گرفت. شروع از این بهتر؟ این اتفاق دوازده‌سال بعد تکرار شد. حاتمی در «بی‌پولی» او آنجایی در اوج خودش است که هیچ واکنشی ندارد. دیالوگی نمی‌گوید. عمل بیرونی ندارد. فکر می‌کند. بغض می‌کند. به یک‌دور نگاه می‌کند و کله‌اش را آهسته تکان تکان می‌دهد. او متخصص نمایش ظرافت‌های زنانه‌ای است که ابتدال درش جای نمی‌نارد و برعکس زنانگی را حتی اگر به ناپودی کشیده شود باز به لودگی و احساسات‌گرایی نمی‌کشانند. توی بازی‌های اخیرش حضور حمید نعمت‌ا... تأثیر زیادی داشته‌است. کارگردان صاحب سبکی که استاد این ظرافت‌های زنانه‌است و از همه مهم‌تر شباهت زیادی به پدر حاتمی دارد. کسی که در سینمای ایران جهان خودش را ساخت و صاحب سبک بود و همچون نعمت‌ا... روی جزئی‌ترین نشانه‌های صحنه برنامه داشت و از آن‌ها استفاده می‌کرد. نعمت‌ا... وسوسه آفریدن یک شخصیت بی‌همشای زنانه دارد و چه کسی برای این نقش و نقش‌های مشابه شبیه‌تر به لیلا حاتمی.

شهرخبر

روزنامه شهرامشید و زنشکسی

شنبه ۱۳۹۹ مهر ۱۳ ۱۳۳۹ شماره ۳۳۵

۱۵

فرهنگ و هنر

در نشست «فرهنگ فقیر در سایه سیاست» مطرح شد توسعه‌یافتگی آدم‌ها؛ راه نجات از فقر

افخمی r.zouzani@shahrarnews.ir

روز دوشنبه ۷ مهر امیر خراسانی، نویسنده و منتقد ادبی مهمان نشست آنلاین با موضوع «فرهنگ فقیر در سایه سیاست» بود. این نشست را بنیاد نیکوکاری «حرکت انسانی»، به بهانه برگزاری دومین دوره جشنواره عکس این بنیاد با موضوع «تأثیر فقر و توزیع ناعادلانه ثروت در جامعه، آموزش فرهنگ، کودکان و محیط زیست» برگزار کرد. امیرخانی در گفت‌وگو با عباسعلی سپاهی‌یونسی، روزنامه‌نگار، شاعر و فعال فرهنگی که میزبان این نشست بود برای خیریه تعریف تازه‌ای مطرح کرد و توسعه‌یافتگی افراد را راه نجات جامعه از فقر دانست.

● خیریه‌ها یک صنعت هستند

امیرخانی در پاسخ به سؤال سپاهی‌یونسی درباره تعریف خیریه گفت: خیریه امروز چیزی از جنس صنعت است. در جامعه امروز خیریه‌ها مانند یک نهاد عمل می‌کنند که همه اقتضانات جهان امروزی را باید دربر داشته باشند.

او با تأکید بر اینکه خیریه‌ها باید آینده‌نگر باشند خاطر نشان کرد: امروزه افراد ترجیح می‌دهند برای کار خیر مدرسه بسازند اما اگر به آن‌ها بگوییم برای آموزش سرمایه‌گذاری کنید این کار را انجام نمی‌دهند. با اگر بگوییم پولشان را برای توانمندسازی معلم‌ها خرج کنند قبول نمی‌کنند. چون متصورند نتیجه کارشان را به صورت بالفعل نمی‌بینند.

به نظر این نویسنده هر خیریه‌ای که بر فعالیت‌های فرهنگی متمرکز شود اقدام خیلی مهمی انجام داده‌است.

او درباره دلیل علاقه نداشتن مردم و خیریه‌ها به سرمایه‌گذاری در حوزه‌های فرهنگی نیز توضیح داد: مسا اعتمادمان را به همدیگر و آدم‌ها از دست داده‌ایم و نفهمیدیم آنچه در وهله اول برای هر انسانی مهم‌است توسعه‌یافتگی و رشد اوست؛ فقر تا انسان گره خورده‌است، ما باید کمک کنیم تا انسان بتواند خودش را از فقر نجات دهد چون با کمک مالی و نقدی هیچ انسانی از فقر رهایی پیدا نمی‌کند.

● مفهوم بیچارگی باید از بین برود

امیرخانی در بخش دیگری از صحبت‌هایش فرهنگ را زیربنای همه موضوعات دانست و گفت: فرهنگ قرار است اقتصاد را بسازد. فرهنگ من می‌تواند بگوید سیاستم چطور باشد. در واقع فرهنگ ما در اقتصاد و سیاست است و ما باید تلاش کنیم از فرهنگ به باقی قسمت‌ها برسیم.

این منتقد ادبی همچنین توضیح داد: امروز فرد در چه چندم سیاسی کشور ما به راحتی درباره فرهنگ صحبت می‌کند و کاری می‌کند که آدم‌های هوشنگی ما مجبور شوند درباره سیاست صحبت کنند در حالی که این وظیفه اهالی فرهنگ نیست.

او با تأکید بر اینکه هم فقر و هم کننده فقیر باید حذف شوند یادآور شد: ما نمی‌خواهیم کسی بیچارگی را سرپرستی کند ما می‌خواهیم مفهوم بیچارگی را از بین ببریم.

امیرخانی در پایان این نشست آنلاین درباره فعالیت‌های جدید خود نیز توضیح داد: دنبال نوشتن کتابی هستم که بتوانم همزیستی اجتماعی را در آن نشان دهم.

کتابخانه‌های عمومی استان در «شهر من»

امکان استفاده از خدمات اداره کل کتابخانه‌های عمومی خراسان رضوی در بستر نرم‌افزار «شهر من» با همکاری شهرداری مشهد فراهم شد. به همین منظور روز گذشته تفاهم‌نامه همکاری بین کتابخانه‌های عمومی خراسان رضوی و مدیریت سازماندهی شبکه یک‌پارچه خدمات و کسب و کارهای شهری مشهد به امضا رسید که تا ۵ سال دارای اعتبار است.هدف از انعقاد این تفاهم‌نامه، ایجاد زمینه مناسب برای توسعه فرهنگ شهر هوشمند، ترویج و گسترش فرهنگ کتابخوانی، ترویج فرهنگ کتابخوانی از طریق نرم‌افزار «شهرمن» شهرداری مشهد، ارائه سرویس امتیازدهی به شهروندان کتابخوان متناسب با داده‌های امانت کتاب از کتابخانه‌های عمومی، برگزاری رویدادهای آموزشی و مسابقات کتابخوانی در این نرم‌افزار و همکاری در تدوین و اجرای طرح شهروند کتابخوان و تأمین منابع مالی لازم از جمله مفاد این تفاهم‌نامه است.

اجرای دوباره طرح تدریس شاهنامه در مدرسه‌ها

داوود نئسالی رئیس اداره رویدادها و فضاهای گردشگری شهرداری مشهد از امکان اجرای دوباره طرح تدریس شاهنامه تا آبان امسال خبر داد. تدریس شاهنامه در سال تحصیلی ۹۹-۹۸ در قالب تفاهم‌نامه همکاری بین آموزش و پرورش و شهرداری مشهد در ۳۲ مرکز پیش‌دبستانی و دبستان نواحی هفتگانه مشهد تبادکان به صورت آزمایشی اجرا شد. در این طرح مفاهیم شاهنامه به زبان کودکانه برای دانش‌آموزان ابتدایی و پیش‌دبستانی برای آموزش در ساعات درسی تدارک دیده شده بود. رئیس اداره رویدادها و فضاهای گردشگری شهرداری مشهد در مورد امکان اجرای دوباره این طرح در سال تحصیلی جدید به خبرگزاری ایسنا توضیح داد: این طرح اکنون انجام نمی‌شود و هنوز در مرحله قرار داد و امضای تفاهم‌نامه برای سال جدید هستیم. فرآیند این کار در حال انجام است و ممکن است از آبان امسال شاهد اجرای طرح تدریس شاهنامه در مدارس منتخب باشیم. به گفته نسالی برای معلمان منتخب نیز دوره آموزشی برگزار شده‌است که چند نفر از استادان دانشگاه و مربیان کانون پرورش فکری کودکان از استادان دوره بوده‌اند. در این دوره معلمان نحوه آموزش محتوا و مفاهیم را به طور کامل آموزش دیده‌اند.

آغاز به کار سامانه ایده‌های شهروندی

رئیس گروه شهرخلاق شهرداری مشهد از برگزاری نخستین جشنواره ایده‌های خلاق با موضوع حق تقدم، برای اولین بار از طریق سامانه ایده‌های شهروندی خبر داد. محمد صفریان با اشاره به راه‌اندازی سامانه ثبت ایده شهروندی، درباره مهم‌ترین اهداف برگزاری این جشنواره گفت: زمینه‌سازی برای افزایش مشارکت شهروندان و نخبان در تصمیم‌گیری‌های محلی شهری، از جمله اهداف برگزاری این جشنواره است. شهروندان علاقه‌مند برای کسب اطلاعات بیشتر و ثبت ایده‌های خود می‌توانند به آدرس اینترنتی www.idea.mashhad.ir مراجعه کنند. مهلت دریافت ایده‌ها نیز ۲۷ مهر ۱۳۹۹ اعلام شده‌است.

● اکران به‌زودی

در ادامه، محمدرضا شفاف، در تشریح دلایل توقیف «دیدن این فیلم جرم است» گفت اهالی رسانه بعد از تماشای این فیلم در ک می‌کنند که چرا توقیف شده‌است: محدودیت و ممنوعیت فیلم این بود که ما نمی‌دانستیم این محدودیت‌ها از کجاست؟ ما می‌توانستیم با اکران نوروزی سال ۱۳۹۸ به یکی از پر فروش‌ترین فیلم‌های آن سال تبدیل شویم. اما این اتفاق نیفتاد و کارشکنی‌ها باعث شد فیلم ما تا بهمن پارسال مجوز اکران نگیرد. بعد از دوندگی فراوان توانستیم مجوز مکتوب همه نهادهای نظامی و امنیتی را دریافت کنیم.

او گفت که پس از دریافت مجوز، تنها اکران‌های محدودی را برای نخبان و اهالی فرهنگ و رسانه داشته‌اند: تصور این بود که این فیلم به محاق خواهد رفت اما «دیدن این فیلم جرم است» به‌زودی، در پاییز یا حداکثر زمستان امسال اکران عمومی خواهد شد.

پس از پایان اکران خانواده شهدای حاضر در مراسم از دکتر سید محمدحسین بحرینی، رئیس دانشگاه علوم پزشکی مشهد به پیشنهادی از همه مدافعان سلامت به پاس تلاش‌هایشان در مبارزه با ویروس کووید ۱۹، تجلیل کردند. همچنین از کارگردان تهیه‌کننده فیلم سینمایی «دیدن این فیلم جرم است» نیز تقدیر شد.

● حاصل تجربه و دیده‌های شخصی

این فیلم‌ساز مشهوری در نشست پرسش و پاسخ با اصحاب رسانه، شباهت فیلمش با فیلم مطرح «ژانسی شیشه‌ای» ساخته ابراهیم حاتمی کیا، را در همانندی وحدت مکان و موقعیت دانست و